

Protestantska etika i duh kapitalizma - Maks Veber

Vrsta: Seminarski | Broj strana: 14 | Nivo: Filozofski fakultet

Maks Veber (1864-1920), nemački sociolog, klasik. Po Veberu, sociologija je razumevajuća i objašnjavajuća nauka, ona treba da razume i tumači društveno delanje i time objasni ono što je uzročno u njegovom toku i njegovim posledicama. Pri tom misli na ono delanje koje se po značenju onoga ili onih koji deluju, dovodi u vezu sa ponašanjem drugih i u svom je toku orijentisano prema ovome [Lalman;2004:185].

Artur Stinčkomb objašnjavajući funkciju probnog kamena pominje Weberova dela kao primer kako to knjiga treba da izgleda. „Izvrsnost se u sociologiji može postići na više načina... preko brilijantno oštroumne teorije koja osvetljava međusobno udaljene istorijske procese“ [Mimica;1999:253].

„Protestantska etika i duh kapitalizma“ pojavljuje se 1905. godine i sadrži uobičena i povezana interesovanja za ekonomiju i religiju. Stinčkomb kaže da čitajući ovo delo nećemo naučiti mnogo o uzrocima kapitalizma, već o ideji da način na koji čovek teži spasenju može da utiče na način na koji se bavi ekonomijom [Mimica;1999:250].

PROTESTANTSKA ETIKA I DUH KAPITALIZMA

Postavljanje problema

- istorijsku osnovu – veliki broj najbogatijih, po prirodi, saobraćajnom položaju i privredno najrazvijenijih oblasti Rajha u 16. veku prešlo je na protestantizam

Društveni sistem sa svojom ideologijom i kultura sa svojim standardima i normama su osnovni faktori koji određuju sadržaj socijalizacije; glavni su izvor socijalizacije [Rot;2003:139]. Najproširenije, najobuhvatnije, najobaveznije i najuticajnije na ponašanje ljudi su religijsko-crkvene ideologije [Rot;2003:327].

Religija omogućuje da uredimo, osmislimo i opravdamo svet oko nas. Veber crkvu definiše kao „ljudsku zajednicu koja sa uspehom polaze pravo na monopol legitimne psihičke prinude putem davanja ili uskraćivanja sredstava spasenja“. Po njemu religije, da bi rešile problem teodiceje, nude vernicima čitav dijapazon kompenzacije, da bi opravdale situacije u ovozemaljskom svetu [Lalman;2004:215]. Kroz ovo delo pokušaće da ukaže na povezanost vere i ekonomije, tj. reformisanog protestantizma i sticanja kapitala. Pri tom ne treba zaboraviti da reformacija nije značila potpuno ukidanje crkvene vlasti iz života, već zamjenjivanje dotadašnjeg oblika jednim drugim.

Rad

Čuli smo za izreku „rad je stvorio čoveka“. Čitajući Protestantsku etiku mogla sam da zamislim krug u kom se smenjuju rad, čovek, vera i novac. Svaka od komponenti kruga usko je povezana, prva komponenta stvara drugu, druga treću, tako do četvrte, a onda iznova. Rad (prost, jednostavan) bio je zaslužan što je od majmuna postao čovek. Čovek, kroz istoriju, stvarao je vere, mnogobožačke, jednobogožačke, razne kultove, koji su pretstavljali višu silu koja im je pomagala (ili odmagala) tokom života, koju su koristili kako bi napredovali duhovno, razvijali se, ali i poboljšavali svoj materijalni status. Molili su se i slavili razna bića kako bi im ona pomogla da uvećaju svoja materijalna dobra. Višak stečenih dobara odlazila bi poglavarama, vođama, koji su ih iskorištavali na razne načine i pronalazili mogućnosti za ponovno sticanje. Te ideje vođa mogle su biti ostvarene jedino uz veliki napor ostatka grupe. Time opet dolazimo do rada, koji će stvoriti nekog novog čoveka. On će onda menjati mišljenje, promeniti ubedjenje, veru, vera će promeniti način sticanja dobara, Što opet iziskuje novi rad. Po Veberovoj ideji, čovek, nezadovoljan svojim životom u tradicionalizmu, okreće se reformama, protestantizmu, menja ubedjenja, prihvata novu ideju o sticanju materijalnih dobara. Ta ideja stvara kapitalizam, formira se nov rad... začarani krug do današnjih dana.

----- OSTATAK TEKSTA NIJE PRIKAZAN. CEO RAD MOŽETE PREUZETI NA SAJTU. -----

www.maturskiradovi.net

MOŽETE NAS KONTAKTIRATI NA E-MAIL: maturskiradovi.net@gmail.com